

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 1 maart 2024

Datum GS-besluit : 2 april 2024

Vragen nr. 22

Vragen van **de heer I.J.M. Mantel** (JA21) over uitspraak Rechtbank Noord Holland over bezwaar stichting Red de Wieringermeer

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 1 maart 2024 door het lid van Provinciale Staten, **de heer I.J.M. Mantel** (JA21), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uitspraak Rechtbank Noord-Holland van 21-02-2024 -zaaknummer HAA 23/3500

Op 21-02-2024 heeft de Rechtbank Noord-Holland uitspraak gedaan over het bezwaar dat stichting Red de Wieringermeer heeft ingediend tegen het verlenen van de omgevingsvergunning voor de bouw van een datacenter aan de Cultuurweg 11 te Middenmeer. In de uitspraak staat dat Gedeputeerde-Staten als verweerder heeft opgetreden door de gemachtigde mr. L. De Kok. Tijdens het beroep van 18 december 2023 hebben ook de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord, als verweerder zitting genomen middels gemachtigden.

INLEIDING ANTWOORDEN

Op 5 januari 2021 heeft het college van Hollands Kroon een omgevingsvergunning verleend aan Microsoft voor het onderdeel bouwen van het datacenter AMS13/14 aan de Cultuurweg 11 in Middenmeer. Op 2 maart 2021 zijn wij op basis van nieuwe inzichten tot het standpunt gekomen dat niet Hollands Kroon, maar ons college bevoegd gezag is én dat er een vergunningsplicht geldt voor het onderdeel milieu.

Waarom geldt er een vergunningplicht voor het onderdeel milieu?

Het datacenter van Microsoft in Middenmeer heeft een stookinstallatie van meer dan 50 MW. In de Richtlijn industriële emissies (Rie)¹ is als IPPC-installatie² aangewezen "het stoken in installaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer". Het datacenter is dus een IPPC-installatie. Alle inrichtingen waartoe een IPPC-installatie behoort zijn omgevingsvergunningplichtig op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor)³. Daarmee is het datacenter dus vergunningplichtig.

Waarom is GS bevoegd gezag?

In beginsel is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag om te beslissen op een aanvraag.⁴ In het Bor worden echter gevallen aangewezen waarin Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn.

¹ In categorie 1.1 van bijlage I bij de Rie.

² IPPC staat voor *Integrated Pollution Prevention and Control*. IPPC-installaties zijn grotere industriële installaties die vallen onder de Richtlijn industriële emissies (2010/75/EU).

³ Op grond van artikel 2.1 lid 1 en 2 van het Bor (voor inwerkingtreding Omgevingswet).

⁴ Op grond van artikel 2.4 lid 1 van de Wabo (voor inwerkingtreding Omgevingswet).

Daarvoor moet aan twee voorwaarden worden voldaan⁵:

1. *Er sprake is van een IPPC-installatie*
Dat is het geval omdat het totaal vermogen van het datacenter meer dan 50 MW is.
2. *Gedeputeerde Staten aangewezen zijn als bevoegd gezag*
Op basis van categorie 1.3 aanhef en onder a van onderdeel C van bijlage I bij het Bor is GS aangewezen als bevoegd gezag.

Nu aan beide voorwaarden is voldaan, is ons college bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag van Microsoft.

Vervolg vergunningverleningsproces

Over de vergunningplicht en het bevoegd gezag hebben we toen veelvuldig, goed en gezamenlijk overleg gevoerd met de gemeente Hollands Kroon en Microsoft. Microsoft heeft daarop bij ons college op 3 augustus 2021 een complete, nieuwe aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning (bouw én milieu).

Vooruitlopend op het afgeven van de definitieve vergunning heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), namens ons college, op 15 september 2021 en 17 februari 2022, op verzoek van Microsoft gedoogbeslissingen genomen. Op basis hiervan kon Microsoft, vooruitlopend op het afgeven van de omgevingsvergunning, op eigen verantwoordelijkheid starten met een aantal bouwwerkzaamheden. Op 11 april 2022 is Microsoft gestart met de feitelijke bouwwerkzaamheden.

Op 8 juli 2022 is het ontwerpbesluit voor de omgevingsvergunning gepubliceerd. De publicatie van de definitieve vergunning is vervolgens vertraagd door de uitspraak van de Raad van State van 2 november 2022. De Raad van State oordeelde dat de bouwvrijstelling buiten toepassing moet worden gelaten. Hierdoor moet Microsoft (en andere bedrijven) rekening houden met de stikstofeffecten afkomstig van de gehele aanleg- en bouwfase. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) beoordeelt deze gegevens namens ons. Op 19 april 2023 heeft de OD NZKG namens ons de aangevraagde omgevingsvergunning verleend.

Stichting Red de Wieringermeer heeft beroep ingesteld tegen deze omgevingsvergunning omdat deze stichting van mening is dat met de bouw van het datacenter het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder - Callantsoog wordt bedreigd door stikstofdepositie. De rechtbank Noord-Holland verklaart het beroep ongegrond, omdat dit Natura 2000-gebied niet binnen het werkgebied van de stichting Red de Wieringermeer valt.

Hoewel niet in geding, heeft de rechtbank in deze uitspraak ook geoordeeld dat de provincie Noord-Holland zich terecht als bevoegd gezag heeft aangemerkt.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

In de uitspraak stelt de Rechtbank vast dat de Provincie Noord-Holland zich terecht als bevoegd gezag heeft aangemerkt. De vergunning(en) voor de datacenters zijn destijds verleend door de gemeente Hollands-Kroon. Welke (juridische) consequenties heeft dit voor de reeds bestaande, en in werking zijnde, datacenters inclusief het datacenter aan de Cultuurweg 11?

Antwoord 1:

Dit heeft geen consequenties voor de datacenters.

Het college van burgemeester en wethouders van Hollands Kroon heeft op 5 januari 2021 een omgevingsvergunning verleend aan Microsoft voor het onderdeel bouwen. Het onderdeel milieu is daarvoor namens Hollands Kroon op 5 mei 2019 afgedaan via een 'melding Activiteitenbesluit'.

Omdat het datacenter van Microsoft vergunningplichtig is (zie onderbouwing in de inleiding) volstaat een melding Activiteitenbesluit niet. Om deze reden én omdat ons college het bevoegd gezag is, heeft Microsoft op 3 augustus 2021 bij ons een complete, nieuwe aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning (bouw en milieu). Deze is op 19 april 2023 verleend. Microsoft maakt van deze vergunning gebruik voor het bouwen en in gebruik hebben van het datacenter.

⁵ Artikel 3.3, lid 1 aanhef en onder b van het Bor (voor inwerkingtreding Omgevingswet).

Microsoft heeft daarnaast nu dus nog een bouwvergunning van de gemeente Hollands Kroon voor het datacenter aan de Cultuurweg 11 in Middenmeer. Van deze vergunning kan Microsoft echter geen gebruik maken door het ontbreken van een milieuvergunning. Deze bouwvergunning blijft in stand totdat Hollands Kroon deze vergunning intrekt. Hollands Kroon kan de vergunning intrekken op verzoek van de vergunninghouder Microsoft.

Vraag 2:

Op grond van welke wetgeving en/of vergunning(en) zijn de bestaande datacenters nu in werking, inclusief het datacenter aan de Cultuurweg 11?

Antwoord 2:

De bestaande datacenters zijn in werking op basis van de verleende omgevingsvergunningen door de gemeente of de provincie. Voor het datacenter aan de Cultuurweg 11 is dat de omgevingsvergunning van ons college van 19 april 2023.

Vraag 3:

Welke Omgevingsdienst is nu het controlerend orgaan van de bestaande datacenters, inclusief het datacenter aan de Cultuurweg 11?

Antwoord 3:

De OD NZKG houdt namens ons college toezicht op bedrijven met stookinstallaties van meer dan 50 MW, dus ook op het datacenter aan de Cultuurweg 11.

Vraag 4:

Als de Provincie Noord-Holland ook bevoegd gezag is voor de reeds bestaande datacenters, wat betekent dit voor de door Hollands-Kroon geïnde leges?

Antwoord 4:

De bevoegdheidswijziging van de gemeente naar de provincie heeft geen invloed op de geïnde leges van onherroepelijke vergunningen van bestaande datacenters die zijn verleend door gemeenten. De gemeente Hollands Kroon heeft (net als de provincie) een eigen bevoegdheid om leges te heffen. Leges zijn verschuldigd vanaf het moment dat een aanvraag om een omgevingsvergunning in behandeling wordt genomen. Zodoende heeft Microsoft bij het indienen van de aanvraag in 2019 van de gemeente Hollands Kroon een legesaanslag ontvangen en betaald.

De gevolgen van het oordeel van de rechtbank, dat de provincie Noord-Holland zich terecht als bevoegd gezag heeft aangemerkt, voor de geïnde leges in dit specifieke geval is een zaak tussen de gemeente Hollands Kroon en Microsoft.

Microsoft is door de provincie Noord-Holland niet aangeslagen voor leges voor deze aanvraag. Buiten de schuld van Microsoft is gedurende dit traject het bevoegd gezag gewijzigd van de gemeente naar de provincie. Ten tijde van het indienen van de omgevingsvergunningaanvraag van Microsoft bij de provincie (april 2022), hebben we daarom overwogen dat het een onredelijke gevolg is als de overgang van bevoegd voor de aanvrager leidt tot een dubbele betaling van leges voor eenzelfde vergunning.

Vraag 5:

Nu de Rechtbank heeft geconcludeerd dat de Provincie Noord-Holland bevoegd gezag is (onder andere vanwege de IPPC installaties voorzien van een gezamenlijk thermisch vermogen van meer dan 50 MW), is GS voornemens om alsnog een MER uit te laten voeren door een onafhankelijke partij?

Zo nee, is GS voornemens om een MER uit te laten voeren door de initiatiefnemers?

Antwoord 5:

In het kader van de vergunningverlening is er een MER-beoordeling uitgevoerd. We zijn niet voornemens een MER uit te laten voeren door een onafhankelijke partij of de initiatiefnemers.

Vraag 6:

Is GS van plan om samen met de veiligheidsregio een gemeenschappelijk plan van handhaving vorm te geven?

Antwoord 6:

De datacenters zijn voor wat betreft het toezicht milieu opgenomen in het toezichtsplan van de OD NZKG volgens een risicogestuurde methodiek. De Veiligheidsregio speelt normaliter geen rol bij milieucontroles.

Vraag 7:

Voldoen de bestaande datacenters aan de randvoorwaarden zoals gesteld in de Datacenterstrategie?

Zo nee, welke mogelijkheden ziet GS om de datacenters alsnog te laten voldoen aan die randvoorwaarden?

Antwoord 7:

Ten tijde van het indienen van de aanvraag was de datacenterstrategie van de provincie Noord-Holland niet van kracht. Om die reden kon de OD NZKG de vestiging van het datacenter aan de Cultuurweg 11 in Middenmeer niet toetsen aan de toen nog niet vastgestelde datacenterstrategie van de provincie Noord-Holland.

Bij de gedoogbeslissing van 17 februari 2022 is door de OD NZKG wel geconstateerd dat de aanvraag van Microsoft past in onze datacenterstrategie 2022-2024 (vastgesteld door Provinciale Staten op 31 januari 2022).